

2016

Kiuruveden lukion aikuisten
lukiokoulutuksen
opetussuunnitelma 1.8.2016



Sisällys

1. JOHDANTO	3
2. LUKIOKOULUTUKSEN TEHTÄVÄ JA ARVOPERUSTA	3
2.1 LUKIOKOULUTUKSEN TEHTÄVÄ	3
2.2 ARVOPERUSTA	3
3. OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN	4
3.1 OPPIMISKÄSITYS	4
3.2 OPISKELUYMPÄRISTÖT JA -MENETELMÄT	4
3.3 ITSENÄINEN OPISKELU	5
3.4 TOIMINTAKULTTUURI	5
3.5 OPINTOJEN RAKENNE	5
4. OPISKELIJAN OHJAUS JA TUKEMINEN	7
4.1 OHJAUS	7
4.2 OPPIMISEN JA OPISKELUN TUKI	7
4.3 KIELEEN JA KULTTUURIIN LIITTYVIÄ KYSYMYKSIÄ	7
4.3.1 Kieli- ja kulttuuriryhmien opetus	7
4.3.2 Kieliohjelma	7
5. OPPIMISTAVOITTEET JA OPETUKSEN KESKEISET SISÄLLÖT	8
5.1 ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS	8
5.1.1 Suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärä	8
5.1.2 Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärä	9
5.2 TOINEN KOTIMAINEN KIELI	9
5.3 VIERAAT KIELET	10
5.3.1 Englanti A-oppimäärä	10
5.3.2 Saksa, B2 -oppimäärä	11
5.3.3 Ranska, B2 -oppimäärä	11
5.3.4 Saksa, B3 -oppimäärä	11
5.3.5 Ranska, B3 -oppimäärä	11
5.3.6 Venäjä, B3 -oppimäärä	12
5.3.7 Espanja, B3 -oppimäärä	12
5.3.8 Latina, B3 -oppimäärä	12
5.4 MATEMATIIKKA	12
5.4.1 Matematiikan yhteinen opintokokonaisuus	12
5.4.2 Matematiikan pitkä oppimäärä	12
5.4.3 Matematiikan lyhyt oppimäärä	13
5.5 Biologia	14
5.6 MAANTIEDE	14
5.7 FYSIIKKA	15
5.8 KEMIA	16
5.9 FILOSOFIA	16
5.10 PSYKOLOGIA	17
5.11 HISTORIA	17

5.12 YHTEISKUNTAOPPI	18
5.13 USKONTO	19
5.13.1 <i>Evankelis-luterilainen uskonto</i>	19
5.13.2 <i>Ortodoksinen uskonto</i>	19
5.14 ELÄMÄNKATSOMUSTIETO	19
5.15 TERVEYSTIETO	20
5.16 LIIKUNTA	20
5.17 MUSIIKKI	20
5.18 KUVATAIDE	21
5.19 TEEMAOPINNOT	21
6. OPISKELIJAN OPPIMISEN ARVIOINTI	21
6.1 ARVIOINNIN TAVOITTEET	21
6.2 KURSSISUORITUKSEN ARVIOINTI	22
6.2.1 <i>Numeroarvosanat ja suoritusmerkinnät</i>	22
6.2.2 <i>Itsenäisesti suoritettu kurssi</i>	23
6.2.3 <i>Opinnoissa eteneminen</i>	23
6.2.4 <i>Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen</i>	23
6.3 OPPIAINEEN OPPIMÄÄRÄN ARVIOINTI	24
6.4 LUKION OPPIMÄÄRÄN SUORITUS AIKUISTEN LUKIOKOULUTUKSESSA	24
6.5 TODISTUKSET JA NIIHIN MERKITTÄVÄT TIEDOT	25
6.6 TOIMINNAN JATKUVA KEHITTÄMINEN JA ARVIOINTI	27
7. OPETUSSUUNNITELMAN LIITTEET:	28

1. JOHDANTO

Tämä opetussuunnitelma on osa lukiokoulutuksen opetussuunnitelmajärjestelmää, jonka muita osia ovat lukiolaki ja -asetus, valtioneuvoston 13.11.2014 (942/2014 14 § 1 mom.) hyväksymä asetus lukiolaissa tarkoitettun opetuksen yleisistä valtakunnallisista tavoitteista ja lukiokoulutuksen tuntijaosta, Opetushallituksen määräys aikuisten lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteista: (http://www.oph.fi/download/175327_aikuisten_lukiokoulutuksen_opetussuunnitelman_perusteet_2015.pdf)(70/011/2015) ja lukioasetuksen 3 §:n mukainen vuosittainen suunnitelma.

Lukio-opintojen etenemisen sekä jatko-opintoihin ja työelämään siirtymisen tueksi opiskelija laatii itselleen henkilökohtaisen suunnitelman, joka pitää sisällään opiskelusuunnitelman, ylioppilastutkintosuunnitelman sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelman. Suunnitelmaa päivitetään oppilaitoksen ohjaushenkilöstön tuella. Käytännön työvälineinä ovat henkilökohtainen opiskelusuunnitelma (valintakortti), opinto-opas, kurssitarjotin ja Wilma -käyttöliittymä.

Opetussuunnitelmassa on otettu huomioon koulun ylläpitäjän, Kiuruveden kaupungin, ja koulun itsensä asettamat tavoitteet, painotukset ja kehittämiskohteet. Se on syntynyt opettajien, opiskelijoiden ja muun henkilökunnan sekä sidosryhmien edustajien yhteistyön tuloksena. Koulun arvoja ja toimintakulttuuria on käsitelty yhdessä kaikkien opiskelijoiden huoltajien kanssa. Säännösten edellyttämiltä osin opetussuunnitelmaa on lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavien viranomaisten kanssa. Yleisen osan käytännön tekemisestä on vastannut opetussuunnitelmaryhmä ja ainekohtaisesta osuudesta aineryhmät.

Opetussuunnitelma on laadittu niin, että aikuisopiskelija voi suorittaa lukiokoulutuksen oppimäärän kolmessa vuodessa. Opintojen eteneminen järjestetään joustavasti ja tarjotaan tarpeellinen opiskelun tuki. Kiuruveden lukio järjestää aikuisille opiskelijoilleen mahdollisuuden suorittaa lukion oppimäärän, suorittaa yhden tai useamman lukion oppiaineen oppimäärän, suorittaa yksittäisiä lukiokursseja, suorittaa muita lukion tehtävään kuuluvia yleissivistäviä aineita tai aihekokonaisuuksia tai suorittaa ylioppilastutkinnon tai sen osan.

Opetussuunnitelmatyö on jatkuvaa prosessia, joka kehittää koulun toimintakulttuuria, lisää yhteishenkeä, antaa opiskeluun ja opettamiseen pitkäjänteisyyttä sekä houkuttaa koulussa työskentelevät sitoutumaan koulun kehittämiseen ja henkeen – meidän kouluun.

Opetussuunnitelman liiteosasta löytyvät Kiuruveden lukion järjestyssäännöt, Turvallisuus- palo- ja pelastussuunnitelma, uhkatilannesuunnitelma, Ohjeet vaaratilanteen varalle ylioppilaskokeiden aikana, kriisisuunnitelma, Kiuruveden lukion ohjausjärjestelmä, Opiskeluhoitosuunnitelma, lomakkeet opiskeluhoiltoa varten, Suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä, Tieto- ja viestintäteknologian opetusikäytön suunnitelma sekä Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma.

2. LUKIOKOULUTUKSEN TEHTÄVÄ JA ARVOPERUSTA

2.1 Lukiokoulutuksen tehtävä

Kiuruveden lukion perustehtävänä on antaa opiskelijoilleen yleissivistystä ja jatko-opintokelpoisuus. Tavoitteena on opiskelijan yksilöllinen ja sosiaalinen kasvu, joka antaa pohjan elinikäiselle oppimiselle.

2.2 Arvoperusta

Lukio-opetus edistää avointa demokratiaa, tasa-arvoa ja hyvinvointia. Kasvatustyössä korostetaan yhteistyötä, kannustavaa vuorovaikutusta ja rehellisyyttä. Tavoitteena on, että opiskelija oppii

tuntemaan oikeutensa ja velvollisuutensa sekä kasvaa aikuisen vastuuseen omista valinnoistaan ja teoistaan.

Jokaista opiskelijaa pidetään yhtä arvokkaana ja tärkeänä. Nuorta kannustetaan ottamaan vastuu omasta toiminnastaan. Tavoitteena on terveen itsetunnon vahvistuminen sekä hyvä ja toista kunnioittava käyttäytyminen.

Kiuruveden lukio on joustava, laadukasta ja monipuolista opetusta tarjoava oppilaitos, joka tekee yhteistyötä muiden oppilaitosten ja sidosryhmien kanssa. Opiskelijat ja opettajat yhdessä kehittävät koulua sisäisen yrittäjyyden hengessä.

Kiuruveden kaupungin strategian mukaisesti lukiossa painotetaan lisäksi kansainvälisyyttä, kestävää kehitystä, luonnonmukaisuutta ja ekologisuutta.

3. OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN

3.1 *Oppimiskäsitys*

Aikuisten lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteet pohjautuvat oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppiminen on seurausta opiskelijan aktiivisesta, tavoitteellisesta ja itseohjautuvasta toiminnasta. Oppimisprosessin aikana opiskelija tulkitsee, analysoi ja arvioi eri muodoissa esitettyä informaatiota, rakentaa uutta tietoa ja syventää siten osaamistaan aikaisempien kokemustensa ja tietojensa pohjalta. Ohjaus ja rakentava palaute vahvistavat itseluottamusta ja auttavat opiskelijaa kehittämään ajatteluaan ja työskentelemään tarkoituksenmukaisella tavalla.

Oppiminen tapahtuu vuorovaikutuksessa muiden opiskelijoiden, opettajien, asiantuntijoiden ja yhteisöjen kanssa erilaisissa ympäristöissä. Se on monimuotoista ja sidoksissa siihen toimintaan, tilanteeseen ja kulttuuriin, jossa se tapahtuu. Lukio-opinnoissa opiskelijoita ohjataan havaitsemaan käsitteiden, tiedonalojen ja osaamisen välisiä yhteyksiä sekä soveltamaan aiemmin oppimaansa muuttuvissa tilanteissa. Oppimisprosesseistaan tietoiset opiskelijat osaavat arvioida kehittää opiskelu- ja ajattelutaitojaan. Näin kehittyvät myös elinikäisen oppimisen edellyttämät taidot. Opintoihin liittyvät onnistumiset ja muut myönteiset kokemukset edistävät oppimista ja innostavat osaamisen kehittämiseen.

3.2 *Opiskeluympäristöt ja -menetelmät*

Lukion opiskeluympäristöjä ja -menetelmiä koskevien ratkaisujen perustana ovat oppimiskäsitys sekä opetukselle asetetut tavoitteet. Niitä valittaessa opiskelijoiden edellytykset, kiinnostuksen kohteet, näkemykset ja yksilölliset tarpeet ovat tärkeitä. Tavoitteena on turvallisessa ja terveellisessä koulussa opiskeleva, yhteistyötaitoinen sekä monipuolisesti tieto- ja viestintäteknologiaa käyttävä aikuinen. Häntä ohjataan suunnittelemaan opiskeluaan, arvioimaan toiminta- ja työskentelytaitojaan sekä ottamaan vastuuta omasta oppimisestaan.

Lukio avautuu ympäröivään yhteiskuntaan ja sen omia sisäisiä oppimisympäristöjä kehitetään jatkuvasti entistä monipuolisemmiksi ottaen huomioon ergonomiset ja pedagogiset vaatimukset.

Kiuruveden lukio tekee yhteistyötä Ylä-Savon pienten lukiodien kanssa järjestämällä yhteistä opintotarjontaa. Opintotarjonnasta päätetään vuosittain. Yhdistelmäopintoja järjestetään MAHIS - yhteistyösopimuksen puitteissa siten, että opiskelija voi neljässä vuodessa suorittaa lukio-opinnot ja ammatillisen perustutkinnon. Vaihtojaksot toiseen Ylä-Savossa toimivaan lukioon ovat myös mahdollisia. Kiuruveden lukio on Isoverstaan jäsenoppilaitos. Sen yhteisessä verkko-opetustarjonnassa on satoja lukiokursseja ja opintokokonaisuuksia.

Opiskeluympäristöjä laajennetaan oppilaitoksen ulkopuolelle hyödyntäen yliopistojen, ammattikorkeakoulujen, kirjastojen, taide- ja kulttuurilaitosten, työelämän ja yritysten tarjoamia mahdollisuuksia. Myös sähköisiä opiskeluympäristöjä, kuten Wilma, Moodle, Abitti-järjestelmä, Optima ja Peda.net, käytetään. Office365 pilvipalvelu otetaan käyttöön 1.8.2016. Lukiossa on tenttiakvaario ja atk-luokan lisäksi pc-koneista ja iPadeista koostuvia siirrettäviä ATK-luokkia.

3.3 Itsenäinen opiskelu

Lukioasetuksen perusteella osa opinnoista voidaan edellyttää opiskeltavaksi itsenäisesti. Opiskelijalle voidaan hakemuksesta myöntää lupa suorittaa opintoja opetukseen osallistumatta. Opiskelijalle tarjotaan mahdollisuutta suorittaa opintoja myös itsenäisesti ja monimuoto-opiskeluna.

Itsenäinen opiskelu on vaativampaa, kuin luokkamuotoinen opiskelu. Itsenäisesti opiskellusta kurssista edellytetään hyväksyty arvosana. Pääsääntöisesti oppiaineen johdantokurssia ei voi opiskella itsenäisesti.

Lupa itsenäiseen suorittamiseen myönnetään pääsääntöisesti jaksoittain ja se on anottava viimeistään viikkoa ennen jakson alkua. Suoritusoikeus on voimassa sovittun ajan ja enintään lukuvuoden loppuun, ellei itsenäistä opiskelua ole sovittu tapahtuvaksi kesäaikana.

Syitä kurssien itsenäiselle suorittamiselle voivat olla esimerkiksi työssäkäynti, laaja opinto-ohjelma, muualla hankittu osaaminen, päällekkäisyydet kurssitarjottimella tai se, ettei kurssia ole tarjottimella.

Opiskelija anoo kurssin suorittamista aineenopettajalta erillisellä lomakkeella. Aineenopettaja ja rehtori tekevät yhdessä päätöksen. Myönteisen päätöksen saatuaan opiskelija osallistuu ohjaustunnille, jolloin tehdään opiskelusuunnitelma ja sovitaan muiden ohjauskertojen, tehtävien palautusten ja kokeiden ajankohdista.

Kurssin hyväksytysti suorittaminen edellyttää osallistumista sovittuihin ohjaustuokioihin sekä kaikkien annettujen tehtävien suorittamista ajallaan. Kaikki suoritukset vaikuttavat arvosanaan.

3.4 Toimintakulttuuri

Koulun hyvä yhteishenki näkyy yhteisöllisyytenä ja välittämisenä. Voimavaroja suunnataan myös syrjäytymisvaarassa olevien opiskelijoiden tukemiseen. Kouluyhteisö huolehtii jäsentensä hyvinvoinnista. Opettajat ovat kannustavia niin opiskelijoita kuin toisiaankin kohtaan. Huomiota kiinnitetään opiskelijoiden tiedonhankinta- ja tietoteknisten taitojen vahvistamiseen. Opiskelijoiden vuorovaikutustaidot kehittyvät koko lukioajan. Tutor-opiskelijat ovat tiiviisti mukana opiskelijoidemme arjessa. Opiskelijakuntaa kannustetaan ja koulutetaan aktiiviseen toimintaan ja vastuunottoon.

Opinto-ohjaus on tärkeä osa kehittyvää toimintakulttuuria. Ehjä ja kokonaisvaltainen ohjausjärjestelmä luo edellytykset jatkuvaan itsensä kehittämiseen ja hyvään elämään.

Osallistuminen kansallisiin ja kansainvälisiin hankkeisiin, opettajien täydennyskoulutus ja opetusjärjestelmien kehittäminen ovat osa toimintakulttuuria. Kestävän kehityksen teemoja pidetään esillä eri oppiaineissa ja koulun arjessa.

Tuntikehyksen puitteissa opiskelijoille järjestetään mahdollisuuksia tukiopetukseen. Viikoittaiset kieli- ja matematiikkakeitot ovat myös opiskelijoiden tukena.

3.5 Opintojen rakenne

Aikuisten lukiokoulutuksen oppimäärä sisältää vähintään 44 kurssia. Opinnot muodostuvat valtakunnallisista pakollisista, syventävistä kurseista. Opiskelija voi valita opinto-ohjelmaansa lisäksi valtakunnallisia soveltavia sekä koulukohtaisia syventäviä ja soveltavia kurseja. Valtakunnallisia

soveltavia kursseja ovat lukiodiplomit sekä taiteiden väliset kurssit. Syventävät kurssit ovat pääasiassa oppiaineen pakollisiin kursseihin välittömästi liittyviä jatkokursseja. Valtakunnallisia syventäviä kursseja opiskelijan on valittava opinto-ohjelmaansa vähintään seitsemän. Määrä riippuu matematiikan laajuudesta. Kurssien suoritusjärjestyksestä päätetään lukion opetussuunnitelmassa.

Kiuruveden lukion aikuisille annettavan lukiokoulutuksen tuntijako

OPPIAINE	PAKOLLISET	VALTAKUNNALLISET SYVENTÄVÄT	KOULUKOHT. SYVENTÄVÄT JA SOVELTAVAT
----------	------------	-----------------------------	-------------------------------------

Kieli- ja kommunikaatio-opinnot

Äidinkieli ja kirjallisuus ÄI	1 2 3 4 5	6 7 8 9	10 11 12 13
Ruotsi (B1-kieli) RUB	1 2 3 4 5	6 7	8 9 10
A-kieli (englanti ENA, saksa SAA)	1 2 3 4 5 6	7 8	0 9 10 11
Saksa (B2 ja B3-kielet) SAB		1 2 3 4 5 6 7 8	
Ranska (B2 ja B3-kielet) RAB		1 2 3 4 5 6 7 8	
Venäjä (B3-kieli) VEB		1 2 3 4 5 6 7 8	
Espanja (B3-kieli) EAB		1 2	
Latina (B3-kieli) LAB		1 2	

Matematiikka

Matematiikka, yhteinen opintokokonaisuus MAY	1		
Matematiikka, pitkä MAA	2 3 4 5 6 7 8 9 10	11 12 13	14 15 16 17
Matematiikka, lyhyt MAB	2 3 4 5 6	7 8	9 10

Luonnontieteelliset opinnot	5	5	
Fysiikka FY	1-2	2 3 4 5 6 7	9 10
Kemia KE	1-2	2 3 4 5	6 ^{*)}
Biologia BI	1-2	3 4 5	6 ^{*)} 7 ^{*)}
Maantieto GE	1-2	2 3 4	5 ^{*)} 6 ^{*)}

Humanistisyhteiskunnalliset ja katsomukselliset opinnot	6	7	
Uskonto, ev.lut. UE	1	2 3 4 5	6 7 ^{*)}
Uskonto, ort. UO	1	2 3 4 5	
Elämäkatsomustieto, ET	1	2 3 4 5	6 ^{*)}
Historia HI	1 2 (nuorten HI3)	3 (nuorten HI2) 4 5 6	7 8 9 10 ^{*)}
Yhteiskuntaoppi YH	1	2 3 4	5 ^{*)}
Filosofia FI	1	2 3 4	5 ^{*)}
Psykologia PS		1 2 3 4 5	6 7 ^{*)}

Teemaopinnot		1 2 3	4 5 6
Muut lukion tehtävään kuuluvat oppiaineet			

Yhteensä vähintään	44		
---------------------------	-----------	--	--

Yhteensä pakollisia ja valtakunnallisia syventäviä kursseja on suoritettava vähintään **44 kurssia**.

Aikuisopiskelija voi lisäksi valita muita lukion nuoria koskevan opetussuunnitelman pakollisia, syventäviä ja soveltavia kursseja.

OPISKELIJAN OHJAUS JA TUKEMINEN

4.1 Ohjaus

Lukion opinto-ohjausta järjestetään kurssimuotoisena, henkilökohtaisena ja pienryhmäohjauksena. Ohjaustoiminta muodostaa kokonaisuuden, joka tukee opiskelijaa opintojen aikana, kehittää hänen valmiuksiaan tehdä koulutusta ja elämänuraa koskevia ratkaisuja ja valintoja. Kaikki lukion opettajat osallistuvat ohjaustoimintaan. Opinto-ohjaajalla on päävastuu kokonaisuuden suunnittelusta ja toteutuksesta. Aineenopettaja auttaa opettamansa oppiaineen opiskelussa. Ohjausjärjestelmän tarkempi kuvaus on liitteessä.

4.2 Oppimisen ja opiskelun tuki

Aikuisten lukiokoulutuksessa otetaan huomioon aikuisopiskelijan omat lähtökohdat. Mahdollisten tukitoimien tarve arvioidaan opintojen alkuvaiheessa ja kirjataan henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan.

Jokaisella lukion opiskelijalla tulee olla tasavertaiset mahdollisuudet suorittaa lukio-opintoja. Erityistä tukea voivat tarvita opiskelijat, joilla ovat jääneet jälkeen opinnoissaan, tai joiden edellytykset ovat heikentyneet esim. sairauden, vamman tai toimintavajavuuden vuoksi. Opiskelija voi tarvita myös psyykkistä tai sosiaalista tukea tai hänellä on ongelmia mielenterveyden, elämäntilanteen tai sosiaalisen sopeutumattomuuden vuoksi. Oppimistilanteissa opiskelijan yksilölliset tarpeet pyritään ottamaan joustavasti huomioon.

Kiuruveden lukiossa opiskeleva on oikeutettu terveydenhoitajan, psykologin, kuraattorin ja erityisopettajan palveluihin. Kun huoli herää tai tuen tarve ilmenee, tukitoimien tarve kartoitetaan ja opiskelija ohjataan hänen tarvitsemansa tuen piiriin. Tarvittaessa hänelle laaditaan suunnitelma, johon kirjataan, miten yksilölliset toimenpiteet toteutetaan.

4.3 Kieleen ja kulttuuriin liittyviä kysymyksiä

4.3.1 Kieli- ja kulttuuriryhmien opetus

Kieli- ja kulttuuriryhmien opiskelulla tarkoitetaan ensisijaisesti maahanmuuttajataustaisten ja muiden vieraskielisten opiskelijoiden opetusta.

Opetuksessa otetaan huomioon opiskelijoiden taustat ja lähtökohdat kuten suomen kielen taito, opiskelijan äidinkieli ja kulttuuri, maassaoloaika ja aikaisempi koulunkäynti. Opetus ja opiskelu tukevat opiskelijan kasvamista sekä suomalaisen kieli- ja kulttuuriyhteisön että opiskelijan oman kieli- ja kulttuuriyhteisön aktiiviseksi ja tasapainoiseksi jäseneksi.

Opiskelijalle, jonka äidinkieli on muu kuin suomi, suoritettavat äidinkielen kurssit arvioidaan suomi toisena kielenä -kurssien vaatimusten mukaisesti. Ohjauksella ja huoltajien kanssa tehtävällä yhteistyöllä on keskeinen merkitys maahanmuuttajataustaisen ja muun vieraskielisen opiskelijan opintojen tukemisessa.

4.3.2 Kieliohjelma

Kiuruveden lukiossa on tarjolla seuraava kieliohjelma: englanti A1, saksa A2 (A on perusasteen alaluokilla alkanut vieras kieli), ruotsi B1 (perusasteen 7. luokalta alkanut toinen kotimainen kieli), saksa B2 ja B3, ranska B2 ja B3, venäjä B3, espanja B3, ja latina B3 (B2 on perusasteen 8. luokalta alkava ja B3 on lukiossa alkava valinnainen vieras kieli). Venäjän kielen A-oppimäärän osalta osaaminen voidaan tunnustaa opiskelijan antamien näyttöjen perusteella.

B2- ja B3- kielet voidaan opettaa B3-kielen kolmannesta kurssista alkaen myös samassa ryhmässä. Vähän valituissa kielissä voidaan käyttää myös muita yhdistettyjä ryhmiä ja lähiopetuksen mahdollistavia ryhmyityksiä.

4. OPPIMISTAVOITTEET JA OPETUKSEN KESKEISET SISÄLLÖT

Valtakunnallisten pakollisten, syventävien ja soveltavien kurssien tavoitteet ja keskeiset sisällöt kuvataan aikuisille tarkoitettun lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteissa. Aihekokonaisuuksia ovat aktiivinen kansalaisuus, yrittäjäyys ja työelämä, hyvinvointi ja turvallisuus, kestävä elämäntapa ja globaali vastuu, kulttuurien tuntemus ja kansainvälisyys, monilukutaito ja mediat sekä teknologia ja yhteiskunta.

5.1 Äidinkieli ja kirjallisuus

5.1.1 Suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärä

Tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää äidinkielen ja kirjallisuuden tärkeän roolin tulevaisuuden työelämässä ja yrittäjäydessä - ilman suullisia ja kirjallisia vuorovaikutus- ja viestintätaitoja ei työelämässä pärjää. Opetuksessa pyritään hyödyntämään oman paikkakunnan ja Pohjois-Savon kulttuuritarjontaa monipuolisesti sekä tutustumaan vaikuttamiseen niin pienemmän yhteisön kuin yhteiskunnan tasolla. Lisäksi vierailaan mahdollisuuksien mukaan yrityksissä ja vastaanotetaan yrittäjävieraita äidinkielen tunneille.

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

ÄI1 Tekstit ja vuorovaikutus

ÄI2 Kieli, kulttuuri ja identiteetti

ÄI3 Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa

ÄI4 Tekstit ja vaikuttaminen

ÄI5 Teksti ja konteksti

Valtakunnalliset syventävät kurssit

ÄI6 Nykykulttuuri ja kertomukset

ÄI7 Puhe- ja vuorovaikutustaitojen syventäminen

ÄI8 Kirjoittamistaitojen syventäminen

ÄI9 Lukutaitojen syventäminen

Koulukohtaiset syventävät kurssit:

ÄI10 Median maailma

Kuka päättää, mitä uutisia julkaistaan tai millaisia tv-ohjelmia esitetään? Kurssilla tutustutaan median rakenteisiin vallan ja vaikuttamisen näkökulmasta. Opiskelija tutustuu erilaisiin rooleihin mediassa: vastaanottajana mutta myös sisällöntuottajana. Kurssin avainkäsite on aktiivinen mediakriittisyys. Kurssi sopii kaikille vuosikursseille. Kurssin voi tällä hetkellä suorittaa vain itsenäisenä. Kurssin voi suorittaa kaikilla vuosikursseilla.

Arviointi: suoritusmerkintä.

ÄI11 Luova kirjoittaminen

Kurssilla harjoitellaan persoonallista ilmaisua kirjoittamalla. Kurssi käy niin kirjailijan urasta haaveilevalle kuin tyhjän paperin kammosta kärsivälle. Kurssitehtävät vaihtelevat pienistä välipalatehtävistä laajempiin kaunokirjallisiin teksteihin. Kurssi sopii kaikille vuosikursseille.

Arviointi: numeroarvosana.

ÄI12 Mainos ja mainoskuva

Kurssilla tutustutaan mainontaan ja markkinointiin. Teoriaosuuden jälkeen opiskelijat pääsevät kokeilemaan omia taitojaan markkinoinnissa printtimainonnan ja mainoselokuvan parissa. Kurssi sopii kaikille vuosikursseille.

Arviointi: suoritusmerkintä.

ÄI13 Kielioppi ja kielenhuolto

Millainen kieli suomi on? Miten suomen kieltä kuvataan kieliopin avulla? Kurssilla tehdään kielenhuollon tehtäviä. Käsiteltävät asiat valikoidaan kurssilaisten tarpeiden mukaan. Aiheita voivat olla esimerkiksi välimerkit, sanojen yhteen ja erilleen kirjoittaminen, lyhenteet, lainasanojen oikeinkirjoitus, lyhenteet, numeroiden ja lukujen kirjoittaminen ja tyylin huolto. Kurssi sopii kaikille vuosikursseille.

Arviointi: suoritusmerkintä.

5.1.2 Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärä

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

S21 Tekstit ja vuorovaikutus

S22 Kieli, kulttuuri ja identiteetti

S23 Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa

S24 Tekstit ja vaikuttaminen

S25 Teksti ja konteksti

S26 Nykykulttuuri ja kertomukset

Valtakunnalliset syventävät kurssit

S27 Puhe- ja vuorovaikutustaitojen syventäminen

S28 Kirjoittamistaitojen syventäminen

S29 Lukutaitojen syventäminen

5.2 Toinen kotimainen kieli

Kiuruveden lukiossa ruotsin opetuksessa pyritään hyödyntämään paikallisia ja lähialueiden yrityksiä ja tapahtumia, jotka motivoivat opiskelijoita kehittämään ruotsin kielen taitojaan erityisesti tulevaisuuden työelämän tarpeita varten.

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

RUB11 Minun ruotsini

RUB12 Hyvinvointi ja ihmissuhteet

RUB13 Kulttuuri ja mediat

RUB14 Monenlaiset elinympäristömme

RUB15 Opiskelu- ja työelämää ruotsiksi

Valtakunnalliset syventävät kurssit

RUB16 Viesti ja vaikuta puhuen

RUB17 Kestävä elämäntapa

Koulukohtaiset syventävät ja soveltavat kurssit

RUB0 Ruotsin kertauskurssi

Kerrataan ruotsin kielen perusteita ryhmän tarpeiden mukaan.

Arviointi: suoritusmerkintä

RUB8 Portfoliokurssi

Syvennetään ruotsin kielen osaamista opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Opituista asioista kootaan kurssin aikana portfolio. Kurssilla voidaan myös toteuttaa ruotsin kieleen liittyvä projekti.

Arviointi: suoritusmerkintä

RUB9 Muualla suoritettut ruotsin opinnot

Kurssimerkintä annetaan muualla suoritetuista ruotsin opinnoista, joista opiskelijalla on todistus, tai todistetusti aktiivisesta ruotsin kielen käytöstä ja oleskelusta ruotsinkielisellä alueella.

Arviointi: suoritusmerkintä

RUB10 Abikurssi

Yo-kirjoitukseen valmistava kurssi, jolla kerrataan lukion oppimäärään kuuluvia asioita ja harjoitellaan yo-kokeen tehtävätyyppejä.

Arviointi: suoritusmerkintä

RUB11 Kielikeidas (KIKE)

Kerrataan ruotsia opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Jatkuvasta osallistumisesta myönnetään suoritusmerkintä.

Arviointi: suoritusmerkintä

5.3 Vieraat kielet

5.3.1 Englanti A-oppimäärä

Kiuruveden lukiossa englannin opetuksessa:

- kehitetään opiskelijoiden vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja yhdessä tekemällä.
- korostetaan kielitaidon merkitystä työelämäntaitona.
- tutustutaan työelämään eri aihepiirien ja tekstien kautta.
- harjoitellaan ansioluettelon ja/tai työhakemuksen kirjoittamista englannin kielellä.

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

ENA1 Englannin kieli ja maailmani

ENA2 Ihminen verkostoissa

ENA3 Kulttuuri-ilmiöitä

ENA4 Yhteiskunta ja ympäröivä maailma

ENA5 Tiede ja tulevaisuus

ENA6 Opiskelu, työ ja toimeentulo

Valtakunnalliset syventävät kurssit

ENA7 Kestävä elämäntapa

ENA8 Viesti ja vaikuta puhuen

Koulukohtaiset syventävät ja soveltavat kurssit

ENA0 Johdantokurssi

Suunnattu lukiota aloittavalle opiskelijalle. Kurssin tavoitteena on kerrata yläkoulussa opittuja perusasioita. Käydään läpi perusrakenteet ja vahvistetaan sanastoa.

Arviointi: suoritusmerkintä (S).

ENA9

Kielitaidon syventäminen esimerkiksi kielikurssille osallistumalla tai vaihto-opiskelun muodossa ulkomailla. Opiskelija toimittaa opettajalle tarvittavat todistukset.

Arviointi: suoritusmerkintä (S).

ENA10 Abikurssi

Kurssi valmentaa opiskelijaa ylioppilaskirjoituksiin. Kurssilla kerrataan keskeisiä asioita ja harjoitellaan ylioppilaskokeen tehtävätyyppejä.

Arviointi: suoritusmerkintä

ENA11. Kielikeidas (KIKE)

Kerrataan englantia opiskelijoiden tarpeiden mukaan.

5.3.2 Saksa, B2 -oppimäärä

Valtakunnalliset syventävät kurssit

SAB21 Elämän tärkeitä asioita

SAB22 Monenlaista elämää

SAB23 Hyvinvointi ja huolenpito

SAB24 Kulttuuri ja mediat

SAB25 Opiskelu, työ ja tulevaisuus

SAB26 Yhteinen maapallomme

SAB27 Kansainvälinen toiminta

SAB28 Viesti puhuen ja kirjoittaen

5.3.3 Ranska, B2 -oppimäärä

Valtakunnalliset syventävät kurssit

RAB21 Elämän tärkeitä asioita

RAB22 Monenlaista elämää

RAB23 Hyvinvointi ja huolenpito

RAB24 Kulttuuri ja mediat

RAB25 Opiskelu, työ ja tulevaisuus

RAB26 Yhteinen maapallomme

RAB27 Kansainvälinen toiminta

RAB28 Viesti puhuen ja kirjoittaen

5.3.4 Saksa, B3 -oppimäärä

Valtakunnalliset syventävät kurssit

SAB31 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen

SAB32 Matkalla maailmassa

SAB33 Elämän tärkeitä asioita

SAB34 Monenlaista elämää

SAB35 Hyvinvointi ja huolenpito

SAB36 Kulttuuri ja mediat

SAB37 Opiskelu, työ ja tulevaisuus

SAB38 Yhteinen maapallomme

5.3.5 Ranska, B3 -oppimäärä

Valtakunnalliset syventävät kurssit

RAB31 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen

RAB32 Matkalla maailmassa

RAB33 Elämän tärkeitä asioita

RAB34 Monenlaista elämää

RAB35 Hyvinvointi ja huolenpito

RAB36 Kulttuuri ja mediat

RAB37 Opiskelu, työ ja tulevaisuus

RAB38 Yhteinen maapallomme

5.3.6 Venäjä, B3 -oppimäärä

Valtakunnalliset syventävät kurssit

- VEB31 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen
- VEB32 Matkalla maailmassa
- VEB33 Elämän tärkeitä asioita
- VEB34 Monenlaista elämää
- VEB35 Hyvinvointi ja huolenpito
- VEB36 Kulttuuri ja mediat
- VEB37 Opiskelu, työ ja tulevaisuus
- VEB38 Yhteinen maapallomme

5.3.7 Espanja, B3 -oppimäärä

Valtakunnalliset syventävät kurssit

- EAB31 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen
- EAB32 Matkalla maailmassa

5.3.8 Latina, B3 -oppimäärä

Valtakunnalliset syventävät kurssit

- LAB31 Ikkunat auki antiikkiin
- LAB32 Antiikin elämää

5.4 Matematiikka

Kiuruveden lukiossa matematiikan opetuksessa:

- Hyödynnetään paikallista yritys-elämää, mm. pankkeja matematiikan kytkemisessä työelämään ja yrittäjyyteen.
- Esitellään mahdollisuuksien mukaan erilaisia matematiikan alaan liittyviä ammatteja mm. vierailujen avulla sekä hyödyntämällä opetin.fi palvelun nettisivuilta löytyvää asiantuntijaverkostoa, jossa esitellään erilaisia ammatteja. Näin osoitetaan, mitä hyötyä matematiikan tuntemuksesta on nykypäivän työelämässä.

5.4.1 Matematiikan yhteinen opintokokonaisuus

MAY1 Luvut ja lukujonot

5.4.2 Matematiikan pitkä oppimäärä

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

- MAA2 Polynomifunktiot ja -yhtälöt
- MAA3 Geometria
- MAA4 Vektorit
- MAA5 Analyttinen geometria
- MAA6 Derivaatta
- MAA7 Trigonometriset funktiot
- MAA8 Juuri- ja logaritmfunktiot
- MAA9 Integraalilaskenta
- MAA10 Todennäköisyys ja tilastot

Valtakunnalliset syventävät kurssit

- MAA11 Lukuteoria ja todistaminen
- MAA12 Algoritmit matematiikassa
- MAA13 Differentiaali- ja integraalilaskennan jatkokurssi

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

MAA0 Johdantokurssi

Kurssin tavoitteena on kerrata ja vahvistaa peruskoulussa opittuja tietoja ja taitoja.

Keskeisiä sisältöjä ovat peruskoulumatematiikan kertaus; prosenttilaskenta, kirjainlausekkeet, suoraan ja kääntäen verrannolliset suureet sekä ensimmäisen asteen funktiot ja yhtälöt. Vastaa lyhyen matematiikan kurssia MAB0.

Arviointi: suoritusmerkintä

MAA14 Matematiikan kertauskurssi

Kurssin tavoitteena on kerrata lukion pitkän matematiikan pakollisten kurssien keskeiset sisällöt.

Painotukset voidaan valita aina kulloisen ryhmän mukaan. Kurssiin liittyy preliminäärikoe.

Arviointi: suoritusmerkintä

MAA15 Työkalukurssi

Kurssin tavoitteena on kerrata lukion yhteisen kurssin (MAY1) ja lukion ensimmäisen pitkän matematiikan kurssin (MAA2) keskeisiä sisältöjä. Kurssiin liittyy joko työkalukurssin (MAA15) koe tai vaihtoehtoisesti MAY1- kurssin tai MAA2-kurssin koe, jolla voi korottaa ko. kurssin arvosanaa.

Arviointi: suoritusmerkintä

MAA16 Yo-tehtävien kurssi, matikkamaraton

Kurssin tavoitteena on perehtyä aiempien vuosien pitkän matematiikan yo-tehtäviin. Kurssiin liittyy lisäksi matikkamaraton (42 195 s), joka toteutetaan erikseen ilmoitettavana aikana.

Arviointi: suoritusmerkintä

MAA17 Talousmatematiikka

Kurssin tavoitteena on perehtyä talousmatematiikkaan. Kurssi on sisällöltään sama kuin lyhyen matematiikan kurssin Talousmatematiikka (MAB6). Kurssin tarkempi kuvaus löytyy lyhyen matematiikan puolelta talousmatematiikka MAB6 kohdasta.

Arviointi: suoritusmerkintä (huom. vain pitkän oppimäärän suorittajille suoritusmerkintä)

MAA18 Derivaatan tukikurssi

Kurssin tavoitteena on kerrata derivaatan määritelmä erotusosamäärän avulla, erilaisten funktioiden derivoimissääntöjä kurseilta MAA6, MAA7 ja MAA8. Lisäksi tutkitaan derivaatan avulla funktion käyttäytymistä ääriarvo ym. sovellusten avulla. Kurssiin liittyy joko derivaatan tukikurssin (MAA18) koe tai vaihtoehtoisesti MAA6-kurssin koe, jolla voi korottaa ko. kurssin arvosanaa.

Arviointi: suoritusmerkintä

MAA19 Matematiikkakeidas (MAKE)

Kerrataan matematiikkaa opiskelijoiden tarpeiden mukaan.

5.4.3 Matematiikan lyhyt oppimäärä

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

MAB2 Lausekkeet ja yhtälöt

MAB3 Geometria

MAB4 Matemaattisia malleja

MAB5 Tilastot ja todennäköisyys

MAB6 Talousmatematiikka

Valtakunnalliset syventävät kurssit

MAB7 Matemaattinen analyysi

MAB8 Tilastot ja todennäköisyys II

Koulukohtaiset soveltavat kurssit

MAB0 Johdantokurssi

Kurssin tavoitteena on kerrata ja vahvistaa peruskoulussa opittuja tietoja ja taitoja. Keskeisiä sisältöjä ovat peruskoulumatematiikan kertaus; prosenttilaskenta, kirjainlausekkeet, suoraan ja kääntäen verrannolliset suureet sekä ensimmäisen asteen funktiot ja yhtälöt. Vastaa pitkän matematiikan kurssia MAA0.

Arviointi: suoritusmerkintä.

MAB9 Kertauskurssi

Kurssin tavoitteena on lukion lyhyen matematiikan alkupään kurssien keskeisten sisältöjen kertaus. Painotukset voidaan valita aina kulloisen ryhmän mukaan.

Arviointi: suoritusmerkintä.

MAB10 Abitुरienttikurssi (MAB10)

Kurssin tavoitteena on lukion lyhyen matematiikan valtakunnallisten pakollisten ja syventävien kurssien keskeisten sisältöjen kertaus sekä vanhoihin ylioppilastehtäviin tutustuminen.

Arviointi: suoritusmerkintä.

MAB11 Matematiikkakeidas (MAKE)

Kerrataan matematiikkaa opiskelijoiden tarpeiden mukaan.

5.5 Biologia

Kiuruveden lukiossa biologian oppisisältöjä voidaan havainnollistaa erilaisilla vierailuilla ja vierailijoilla. Työelämälähtöisyys on esillä osana opetusta esimerkiksi tehtävien tekemisessä mieluiten pareittain tai pienissä ryhmissä. Työmuotoina voidaan käyttää myös keskusteluja, väittelyitä ynnä muita työelämätaitoja harjaannuttavia tapoja.

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

BI1 Elämä ja evoluutio

BI2 Ekologia ja ympäristö

Valtakunnalliset syventävät kurssit

BI3 Solu ja perinnöllisyys

BI4 Ihmisen biologia

BI5 Biologian sovellukset

Koulukohtaiset syventävät ja soveltavat kurssit

BI6 Ajankohtaista biologiassa (½ kurssia)

Kurssin aikana tutustutaan biologian ajankohtaisiin teemoihin. Aiheet vaihtuvat vuosittain. Haetaan tietoa sekä painetuista että Internetissä julkaistuista artikkeleista. Voidaan suunnitella biologinen tutkimus ja selvittää siihen tarvittavia välineitä ja kokeita. Kurssiin voi sisältyä myös vierailuja.

Arviointi: suoritusmerkintä

BI7 Biologian kertauskurssi (½ kurssia)

Kurssilla valmistaudutaan biologian reaalikokeeseen. Harjoitellaan erityyppisiin tehtäviin vastaamista käyttämällä apuna aiempien vuosien yo-tehtäviä. Kurssisisältöön kuuluu myös biologian pakollisten ja syventävien kurssien keskeisimmän sisällön kertaus.

Arviointi: Suoritusmerkintä

5.6 Maantiede

Kiuruveden lukiossa maantieteen oppisisältöjä voidaan havainnollistaa erilaisilla vierailuilla ja vierailijoilla. Maantiede toimii siltana luonnontieteiden ja ihmistieteiden välillä ja tästä erikoislaatuudesta johtuen oppiaineella on paljon annettavaa jokaisen ihmisen arkeen ja

työelämään. Työelämälähtöisyys on esillä osana opetusta esimerkiksi ryhmätöiden muodossa. Työmuotoina voidaan käyttää myös keskusteluja, väittelyitä ynnä muita työelämätaitoja harjaannuttavia tapoja.

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

GE1 Maailma muutoksessa

GE2 Sininen planeetta

Valtakunnalliset syventävät kurssit

GE3 Yhteinen maailma

GE4 Geomedia – tutki, osallistu ja vaikuta

Koulukohtaiset syventävät ja soveltavat kurssit

GE5 Maantieteilijöiden jäljillä (½ kurssia)

Kurssin aikana opiskellaan ryhmän kanssa valittavia ajankohtaisia teemoja. Kurssilla voidaan toteuttaa pienimuotoinen maantieteellinen tutkimus. Lähteinä käytetään painettuja ja internetistä saatavia artikkeleita sekä mahdollista itsehankittua tutkimusaineistoa.

Arviointi: Suoritusmerkintä

GE6 Maantieteen kertauskurssi (½ kurssia)

Kurssilla valmistaudutaan maantieteen reaalikokeeseen. Harjoitellaan erityyppisiin tehtäviin vastaamista käyttämällä apuna aiempien vuosien yo-tehtäviä. Kurssisisältöön kuuluu myös maantieteen pakollisten ja syventävien kurssien keskeisimmän sisällön kertaus.

Arviointi: Suoritusmerkintä

5.7 Fysiikka

Kiuruveden lukion fysiikan opetuksessa

- toteutetaan yritysvierailuja ensisijaisesti lähialueen yrityksiin, joiden toiminta liittyy fysiikkaan.
- yksittäisten kurssien toteutuksessa hyödynnetään sekä paikallisia että valtakunnallisesti merkittäviä yrityksiä ja niiden toimintaa.
- esitellään mahdollisuuksien mukaan erilaisia fysiikkaan liittyviä ammatteja mm. vierailujen avulla sekä hyödyntämällä opetin.fi palvelun nettisivuilta löytyvää asiantuntijaverkostoa, jossa esitellään erilaisia ammatteja. Näin osoitetaan, mitä hyötyä fysiikan tuntemuksesta on nykypäivän työelämässä.

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

FY1 Fysiikka luonnontieteenä

FY2 Lämpö

Valtakunnalliset syventävät kurssit

FY3 Sähkö

FY4 Voima ja liike

FY5 Jaksollinen liike ja aallot

FY6 Sähkömagnetismi

FY7 Aine ja säteily

Koulukohtaiset syventävät ja soveltavat kurssit

FY8 Fysiikan kertaus

Kurssilla kerrataan ja syvennetään aikaisempien kurssien aiheita ja valmistaudutaan yo-kokeeseen. Jokainen osallistuja keskittyy kertaamisessa pääsääntöisesti niihin kursseihin, joita on suorittanut. Lisäksi kurssilla käydään läpi ja ratkaistaan vanhoja yo-koe tehtäviä.

Arviointi: suoritusmerkintä

FY9 Fysiikan työkurssi

Kurssilla tehdään fysiikan oppilastöitä kaikista fysiikan kursseista laidasta laitaan. Tutustutaan virhe tarkasteluun ja oikeaoppiseen kokeelliseen fysiikan työskentelyyn. Lisäksi harjoitellaan fysiikan työselostuksen kirjoittamista.

Arviointi: suoritusmerkintä.

FY10 Tähtitieteen peruskurssi

Kurssilla tutustutaan tähtitieteen perusteisiin ja tutkitaan avaruutta erilaisin menetelmin.

Arviointi: suoritusmerkintä

FY 11 Fysiikan tiedeprojekti

Kurssilla osallistutaan johonkin tiedeprojektiin, esimerkiksi CERN-tiedeopetushankkeeseen tai muuhun vastaavanlaiseen hankkeeseen. Kurssi järjestetään mahdollisuuksien mukaan 1-3 lukuvuoden välein. Arviointi: suoritusmerkintä

5.8 Kemia

Kiuruveden lukion kemian opetuksessa

- toteutetaan yritysvierailuja ensisijaisesti lähialueen kemian teollisuuden yrityksiin
- yksittäisten kurssien toteutuksessa hyödynnetään sekä paikallisia että valtakunnallisesti merkittäviä yrityksiä ja niiden toimintaa.
- esitellään mahdollisuuksien mukaan erilaisia kemian alaan liittyviä ammatteja mm. vierailujen avulla sekä hyödyntämällä opetin.fi palvelun nettisivuilta löytyvää asiantuntijaverkostoa, jossa esitellään erilaisia ammatteja. Näin osoitetaan, mitä hyötyä kemian tuntemuksesta on nykypäivän työelämässä.

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

KE1 Kemiaa kaikkialla

KE2 Ihmisen ja elinympäristön kemiaa

Valtakunnalliset syventävät kurssit

KE3 Reaktiot ja energia

KE4 Materiaalit ja teknologia

KE5 Reaktiot ja tasapaino

Koulukohtaiset syventävät ja soveltavat kurssit

KE6 Kertauskurssi (½ kurssia)

Kerrataan lukiokemian keskeistä sisältöä ja tutustutaan vanhoihin ylioppilastehtäviin.

Arviointi: suoritusmerkintä

5.9 Filosofia

Filosofian opinnoissa hyödynnetään paikallisten sidosryhmien asiantuntemusta yrittäjyyden filosofiasta. Mahdollisuuksien mukaan toteutetaan vierailuja ja otetaan vastaan vierailijoita oppitunneille.

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

F11 Johdatus filosofiseen ajatteluun

Valtakunnalliset syventävät kurssit

F12 Etiikka

F13 Yhteiskuntafilosofia

FI4 Tieto, tiede ja todellisuus

Koulukohtaiset syventävät ja soveltavat kurssit

FI5 Mikä on ihminen?

Integroidaan ja syvennetään filosofian ymmärrystä. Kurssin tarkka sisältö sovitaan kiinnostuksen mukaan yhdessä kurssin alussa.

Arviointi: numero/suoritusmerkintä

FI6 Filosofian kertauskurssi

Kerrataan filosofian aihepiirejä ja valmistaudutaan yo-kokeeseen.

Arviointi: suoritusmerkintä.

5.10 Psykologia

Psykologian opinnoissa hyödynnetään paikallisten sidosryhmien asiantuntemusta yrittäjyydestä sekä terveydenhuollosta. Mahdollisuuksien mukaan toteutetaan vierailuja ja otetaan vastaan vierailijoita oppitunneille.

Valtakunnalliset syventävät kurssit

PS1 Psyykinen toiminta ja oppiminen

PS2 Kehittyvä ihminen

PS3 Tietoa käsittelevä ihminen

PS4 Tunteet, psyykinen hyvinvointi ja mielenterveys

PS5 Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen

Koulukohtaiset syventävät ja soveltavat kurssit

PS6 Sosiaalipsykologia

Kurssilla laajennetaan tietämystä sosiaalipsykologian alueelta ja perehdytään sosiaalipsykologisiin tutkimuksiin ja kokeisiin.

Arviointi: numeromerkintä/suoritusmerkintä

PS7 Tutkimuskurssi

Kurssilla perehdytään psykologiseen tutkimukseen ja tehdään ryhmätyönä psykologian alueelle sijoittuva tutkimus kiinnostuksen mukaan.

Arviointi: numeromerkintä/suoritusmerkintä

PS8 Kertauskurssi

Kurssilla kerrataan psykologian aihepiirejä ja valmistaudutaan yo-kokeeseen.

Arviointi: suoritusmerkintä

5.11 Historia

Historian opetuksessa ja opiskelussa hyödynnetään paikallisten sidosryhmien asiantuntemusta. Näitä asiantuntijoita voivat olla julkishallinnon, yritysten ja kolmannen sektorin toimijat. Mahdollisuuksien mukaan toteutetaan vierailuita ja otetaan vastaan vierailijoita oppitunneille.

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

HI1 Ihminen ympäristön ja yhteiskuntien muutoksessa

HI2 Itsenäisen Suomen historia

Valtakunnalliset syventävät kurssit

HI3 Kansainväliset suhteet

HI4 Eurooppalaisen maailmankuvan kehitys

HI5 Ruotsin itämaasta Suomeksi

HI6 Maailman kulttuurit kohtaavat

Koulukohtaiset syventävät ja soveltavat kurssit

HI7 Vaihtuva-aiheinen kurssi

Tämän kurssin aihe vaihtuu opiskelijoiden toiveiden mukaan. Mahdollisia aiheita ovat esimerkiksi Afrikan historia, löytöretket ja tutkimusmatkat, suuret keksinnöt, kulttuurihistoria, merenkulun historia, sotahistoria ja henkilöhistoria.

Arviointi: suoritusmerkintä/numeroarviointi

HI8 Sukututkimus

Kurssilla pyritään selvittämään kunkin opiskelijan omia sukulaisia ajassa taaksepäin. Tuloksista tehdään sukutaulut. Kurssin tavoitteena on, että opiskelija tutustuu genealogian, eli sukututkimuksen perusteisiin ja käytettävissä oleviin lähteisiin.

Arviointi: suoritusmerkintä

HI9 Historian tutkimuskurssi

Kurssilla tutkitaan mahdollisimman alkuperäistä lähdemateriaalia käyttäen paikallis- ja mikrohistoriaa. Lähteinä voidaan käyttää esim. paikallisen elinkeinoelämän ja julkishallinnon materiaaleja. Lähdemateriaalista laaditaan tutkielmat, jotka esitetään ja opionoidaan seminaariluonteisissa istunnoissa. Kurssin voi suorittaa suoritettuaan kurssin Itsenäisen Suomen historia (HI3).

Arviointi: suoritusmerkintä/numeroarviointi

HI10 Historian kertauskurssi

Kurssilla valmistaudutaan historian ylioppilaskokeeseen ja kerrataan pakollisten ja opetussuunnitelman perusteiden mukaisten syventävien kurssien keskeinen sisältö. Kurssin aineistoina käytetään aiempia yo-kokeita, opiskelluilla kursseilla tuotettuja materiaaleja sekä muita yo-kokeeseen valmentavia materiaaleja.

Arviointi: suoritusmerkintä

5.12 Yhteiskuntaoppi

Yhteiskuntaopin opetuksessa ja opiskelussa hyödynnetään paikallisten sidosryhmien asiantuntemusta yrittäjyydestä, julkishallinnosta ja kolmannen sektorin toiminnasta. Mahdollisuuksien mukaan toteutetaan vierailuita ja otetaan vastaan vierailijoita oppitunneille.

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

YH1 Suomalainen yhteiskunta

YH2 Taloustieto

Valtakunnalliset syventävät kurssit

YH3 Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma

YH4 Kansalaisen lakitieto

Koulukohtaiset syventävät ja soveltavat kurssit

YH5 Yhteiskuntaopin kertauskurssi

Kurssilla valmistaudutaan yhteiskuntaopin ylioppilaskokeeseen ja kerrataan pakollisten ja opetussuunnitelman perusteiden mukaisten syventävien kurssien keskeinen sisältö. Kurssin aineistoina käytetään aiempia yo-kokeita, opiskelluilla kursseilla tuotettuja materiaaleja sekä muita yo-kokeeseen valmentavia materiaaleja.

Arviointi: suoritusmerkintä

5.13 Uskonto

5.13.1 Evankelis-luterilainen uskonto

Kiuruveden lukion uskonnon opetuksessa tutustutaan mahdollisuuksien mukaan erilaisiin uskonnollisiin yhteisöihin ja alan asiantuntijoihin ja esitellään erilaisia ammatteja, joissa uskontoihin liittyvä osaaminen ja asiantuntemus ovat tarpeen.

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

UE1 Uskonto ilmiönä – kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin jäljillä

Valtakunnalliset syventävät kurssit

UE2 Maailmanlaajuinen kristinuskko

UE3 Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä

UE4 Uskonto suomalaisessa yhteiskunnassa

UE5 Uskonnot tieteessä, taiteessa ja populaarikulttuurissa

UE6 Uskonnot ja media

Koulukohtaiset syventävät ja soveltavat kurssit

UE7 Vaihtuva-aiheinen kurssi

Kurssilla tarkastellaan uskontoa ja maailmankatsomuksia vaihtuvasta näkökulmasta. Aiheita voivat olla esimerkiksi eri maanosien uskonnollinen kirjo, uskontoihin ja maailmankatsomuksiin liittyvät mielenkiintoiset henkilöt, Raamattu ja muut uskontojen pyhät kirjat tai ajankohtaiset eettiset kysymykset. Kurssi sopii UE1 kurssin suorittaneille.

Arviointi: Suoritusmerkintä

UE8 Kertauskurssit (1/2 kurssi)

Kurssilla kerrataan uskonnon ylioppilaskirjoituksissa tarvittavia tietoja ja taitoja.

Arviointi: Suoritusmerkintä

5.13.2 Ortodoksinen uskonto

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

U01 Uskonto ilmiönä – ortodoksisuus, juutalaisuus ja islam

Valtakunnalliset syventävät kurssit

U02 Ortodoksisuus maailmassa

U03 Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä

U04 Uskonto suomalaisessa yhteiskunnassa

U05 Taide ortodoksisuudessa ja muissa uskonnoissa

U06 Ortodoksisuus ja uskonnot mediassa

5.14 Elämäkatsomustieto

Elämäkatsomustiedon opetuksessa ja opiskelussa hyödynnetään paikallisten sidosryhmien asiantuntemusta yrittäjyydestä sekä julkishallinnosta ja terveydenhuollosta. Mahdollisuuksien mukaan toteutetaan vierailuja ja otetaan vastaan vierailijoita oppitunneille.

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

ET1 Maailmankatsomus ja kriittinen ajattelu

Valtakunnalliset syventävät kurssit

ET2 Ihminen, identiteetti ja hyvä elämä

ET3 Yksilö ja yhteisö

ET4 Kulttuurit katsomuksen muovaajina

ET5 Katsomusten maailma

ET6 Teknologia, maailmankatsomukset ja ihmiskunnan tulevaisuus

Koulukohtaiset syventävät ja soveltavat kurssit

ET7 Elämäkatsomustiedon kertauskurssi

Kurssilla kerrataan elämäkatsomustiedon aihepiirejä ja valmistaudutaan ylioppilaskokeeseen.

Arviointi: Suoritusmerkintä

5.15 Terveystieto

Opiskelijan, joka on aloittanut opintonsa alle 18-vuotiaana, tulee opiskella vähintään yksi seuraavista terveystiedon kursseista.

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

TE1 Terveysten perusteet

Valtakunnalliset syventävät kurssit

TE2 Ihminen, ympäristö ja terveys

TE3 Terveyttä tutkimassa

Koulukohtaiset syventävät ja soveltavat kurssit

TE4 Turvallisuus, viihtyvyys ja työkyky

Mitä ovat ergonomia, työturvallisuus ja viihtyvyys sekä työkyky ja työ -toiminta? Aktiivinen osallistuminen opetukseen sekä projektio jostakin aihealueesta.

Arviointi: suoritusmerkintä

TE5 Terveystiedon kertauskurssi (1/2 kurssia)

Kurssilla valmistaudutaan terveystiedon reaalikokeeseen ja kerrataan terveystiedon pakollisten ja syventävien kurssien keskeisiä sisältöjä.

Arviointi: suoritusmerkintä

5.16 Liikunta

Opiskelijan, joka on aloittanut opintonsa alle 18-vuotiaana, tulee opiskella vähintään yksi kurssi liikuntaa.

Valtakunnallinen pakollinen kurssi

LI1 Energiaa liikunnasta

Valtakunnalliset syventävät kurssit

LI2 Aktiivinen elämäntapa

LI3 Terveyttä liikkuen

LI4 Yhdessä liikkuen

LI5 Hyvinvointia liikkuen

5.17 Musiikki

Opiskelijan, joka on aloittanut lukio-opintonsa alle 18-vuotiaana, tulee opiskella kaksi kurssia kuvataidetta tai musiikkia tai yksi kurssi kumpaakin.

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

MU1 Musiikki ja minä

MU2 Moniääninen Suomi

Valtakunnalliset syventävät kurssit

MU3 Ovet auki musiikille

MU4 Musiikki viestii ja vaikuttaa

5.18 Kuvataide

Opiskelijan, joka on aloittanut lukio-opintonsa alle 18-vuotiaana, tulee opiskella kaksi kurssia kuvataidetta tai musiikkia tai yksi kurssi kumpaakin.

Valtakunnalliset pakolliset kurssit

KU1 Kuvat ja kulttuurit

KU2 Muotoillut ja rakennetut ympäristöt

Valtakunnalliset syventävät kurssit

KU3 Osallisena mediassa

KU4 Taiteen monet maailmat

5.19 Teemaopinnot

Valtakunnalliset syventävät kurssit

TO1 Monitieteinen ajattelu

TO2 Tutkiva työskentely teknologialla

TO3 Osaaminen arjessa

Koulukohtaiset syventävät ja soveltavat kurssit

TO4 Biologian ja kemian työkurssi

Tavoitteena on, että opiskelija tutustuu erilaisiin tutkimus- ja työmenetelmiin, saa lisää kokeellisen työskentelyn valmiuksia, oppii tekemään johtopäätöksiä havainnoista ja mittaustuloksista sekä saa valmiuksia käsitellä mittaustuloksia matemaattisesti ja erilaisten graafisten esitysten avulla. Kurssilla hyödynnetään erilaisia tietoteknisiä sovelluksia ja mittausohjelmia.

Arviointi: suoritusmerkintä.

TO5 Jatko-opintoihin valmentava kurssi

Tavoitteena on syventää biologian, fysiikan, kemian ja matematiikan osaamista. Kurssi on tarkoitettu niille, jotka aikovat hakea joko yliopistoon tai korkeakouluun niille aloille, minkä pääsykokeissa tarvitaan edellä mainittujen oppiaineiden osaamista. Valmentavalla kurssilla hyödynnetään aiempien vuosien pääsykokeita.

Arviointi: Suoritusmerkintä.

TO6 Kiuruvesikurssi

Kurssilla käsitellään Kiuruveettä vuosittain vaihtuvasta näkökulmasta: esim. yritykset, mielenkiintoiset henkilöt, kylät, matkailu, markkinointi ja harrastusmahdollisuudet.

Arviointi: suoritusmerkintä

5. OPISKELIJAN OPPIMISEN ARVIOINTI

6.1 Arvioinnin tavoitteet

Opiskelijan oppimisen arvioinnin tehtävänä on edistää opiskelijan oppimista. Lähtökohdiana on, että opiskelijat ymmärtävät, mitä heidän on tarkoitus oppia ja miten oppimista arvioidaan. Arvioinnilla opiskelijaa kannustetaan omien tavoitteiden asettamiseen ja tarkoituksenmukaisten

työskentelytapojen valintaan. Opintojen aikainen arviointi ja palautteen antaminen ovat osa opiskelijan ja opettajan välistä vuorovaikutusta. Palaute sekä itse- ja vertaisarviointi ohjaavat opiskelijaa tarkentamaan asetettuja tavoitteita ja kehittämään työskentelyään tavoitteiden suuntaisesti.

Opiskelijan oppimisen arviointi antaa opiskelijalle palautetta opintojen edistymisestä ja oppimistuloksista sekä lukio-opintojen aikana että opiskelun päättyessä. Lisäksi arviointi antaa tietoja opiskelijan huoltajalle sekä jatko-opintojen järjestäjien, työelämän ja muiden vastaavien tahojen tarpeita varten. Opiskelijan oppimisen arviointi auttaa myös opettajaa ja kouluyhteisöä opetuksen vaikuttavuuden arvioinnissa. Arvosanan antaminen on yksi arvioinnin muoto.

6.2 Kurssisuorituksen arviointi

Eri kursseilla työtavat vaihtelevat ja arviointiperusteet ja koekäytännöt voivat olla erilaisia. Kurssin alussa opettaja kertoo alkavasta kurssista ja arvioinnin perusteista. Oppimista arvioidaan kurssin aikana. Sillä edistetään opiskelijan oppimista ja annetaan palautetta kurssin tavoitteiden saavuttamisesta.

Opettaja antaa kurssisuorituksesta arvosanan Wilma -järjestelmään kurssin päätyttyä. Arvosanaa annettaessa otetaan huomioon opiskelijan työskentely kurssin aikana, mahdolliset portfoliot, esseet, kotitehtävät, sanakokeet, oppimispäiväkirja, osallistuminen tuntityöskentelyyn, vastuunotto omasta opiskelusta, työskentely ryhmässä, välikokeet, päättökoe jne. Opiskelijalle annetaan jatkuvaa palautetta hänen työskentelystään. Häntä ohjataan asettamaan tavoitteita oppimiselleen sekä itsearviointiin.

Opetusta järjestettäessä ja kurssiarvosanaa määritettäessä otetaan huomioon opiskelijan diagnosoidut vammat sekä mahdolliset luki-vaikkeudet.

Wilma -järjestelmän avulla huoltajat saavat tiedon alaikäisen opiskelijan työskentelystä, poissaoloista ja opintojen edistymisestä. Ryhmänohjaajat pitävät yhteyttä ryhmänsä opiskelijoiden huoltajiin.

6.2.1 Numeroarvosanat ja suoritusmerkinnät

Kurssi arvioidaan numeroin 4 (hylätty), 5 (välttävä), 6 (kohtalainen), 7 (tydyttävä), 8 (hyvä), 9 (kiitettävä) ja 10 (erinomainen) tai suoritusmerkinnällä suoritettu/hylätty (jaksotodistuksessa merkintä S/H). Jos jossakin oppiaineessa opinto-ohjelmaan kuuluu vain yksi pakollinen tai valinnainen kurssi, ja se on hyväksytysti suoritettu, se arvioidaan suoritusmerkinnällä tai numerolla.

Hylätyksi tulleen kurssin (4 tai H) voi saada hyväksytyksi jokaisen jakson jälkeen järjestettävässä uusintakuulustelussa, johon on mahdollisuus osallistua yhden kerran. Hylättyä tai hyväksytyä arvosanaa voi korottaa myös kaksi kertaa lukuvuoden aikana (elokuussa ja toukokuussa) järjestettävässä rästikuulustelussa.

Kurssiarviointi voi olla K (keskeytynyt), mikäli opiskelija on poissa kurssikokeesta ilman hyväksyttävää syytä tai hänellä on liikaa poissaoloja. Opiskelija saa kurssista merkinnän P (puuttuva osasuoritus), mikäli hän on poissa kokeesta hyväksyttävästä syystä tai häneltä puuttuu jokin kurssin osa.

Pakollisten ja opetussuunnitelman perusteissa määriteltyjen valtakunnallisten syventävien kurssien arvosana annetaan numeroin lukuun ottamatta opinto-ohjauksen kursseja ja teemaopintojen kursseja, joista annetaan suoritusmerkintä. Valtakunnalliset soveltavat kurssit arvioidaan suoritusmerkinnällä. Koulukohtaiset syventävät ja soveltavat kurssit arvioidaan luvun 5 mukaisesti numeroarvosanoin tai suoritusmerkinnällä. Arvosanaa voidaan täydentää opiskelijan kanssa käytävässä palautekeskustelussa tai kirjallisen palautteen avulla.

Lukioidiplomin arviointi perustuu opiskelijan tai opiskelijoiden ryhmänä itsenäisesti toteuttamaan lukioaikaisen erityisen osaamisen ja harrastuneisuuden näyttöön. Opiskelijan toteuttama lukioidiplomi arvioidaan kokonaisuutena kurssin päätyttyä. Lukioidiplomin arvioinnissa annetaan palautetta lukioidiplomille asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Lukioidiplomin arviointi on monipuolista ja luotettavaa, ja se vastaa opiskelijan aineessa tai aineryhmässä osoittamaa osaamisen tasoa. Lukioidiplomin suorittamiseen sisältyy opiskelijan itsearviointia.

6.2.2 Itsenäisesti suoritettu kurssi

Opiskelijan suorittaessa kurssin kokonaan tai osittain itsenäisesti tai opetukseen osallistumatta noudatetaan soveltuvan osin edellä mainittuja arviointiperiaatteita. Kurssin tavoitteiden saavuttamista ja opinnoissa menestymistä arvioidaan laaja-alaisesti myös muiden suoritusten kuin kurssikokeen pohjalta. Itsenäisesti opiskellusta kurssista edellytetään hyväksytty arvosana.

6.2.3 Opinnoissa eteneminen

Opiskelijan opintojen etenemistä seurataan. Jos oppiaineessa on kaksi hylättyä pakollista kurssia, vähintään toinen on suoritettava hyväksytysti ennen kuin voi jatkaa pakollisten kurssien suorittamista.

6.2.4 Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen

Muulla suoritettuja opintoja tai muutoin hankittua osaamista luetaan hyväksi lukio-opintoihin pakollisiksi, syventäviksi tai soveltaviksi kursseiksi. Mikäli opinnot tai muutoin hankittu osaaminen luetaan hyväksi opetussuunnitelman perusteiden mukaan numerolla arvioitavaan kurssiin, kurssista annetaan numeroarvosana. Arvosanan määrittelyn tueksi voidaan tarvittaessa edellyttää lisänäyttöjä.

Luettaessa opiskelijalle hyväksi opintoja muista oppilaitoksista pitäydytään suoritusoppilaitoksen antamaan arviointiin. Jos kyseessä on lukion opetussuunnitelmassa numeroin arvioitava kurssi, sen arvosana muutetaan lukion arvosana-asteikolle seuraavan vastaavuusasteikon mukaisesti:

asteikko 1-5	lukioasteikko	asteikko 1-3
hylätty	4	hylätty
1	5	1
2	6	1
3	7	2
4	8	2
5	9-10	3

Opiskelijan siirtyessä oppiaineen pitkästä oppimäärästä lyhyempään hänen suorittamansa pitkän oppimäärän opinnot luetaan hyväksi lyhyemmässä oppimäärässä siinä määrin kuin niiden tavoitteet ja keskeiset sisällöt vastaavat toisiaan. Muut pitkän oppimäärän mukaiset opinnot voivat olla lyhyen oppimäärän syventäviä tai soveltavia kursseja tai vapaavalintaisia opintoja.

6.3 Oppiaineen oppimäärän arviointi

Oppiaineen oppimäärä muodostuu opiskelijan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti opiskelemista oppiaineen pakollisista ja syventävistä kursseista sekä näihin läheisesti liittyvistä soveltavista kursseista. Paikallisista syventävistä, valtakunnallisista soveltavista ja paikallisista soveltavista kursseista luetaan oppiaineen oppimäärään vain opiskelijan hyväksytysti suorittamat kurssit.

Lukio-opintojen alkuvaiheessa opiskelija tekee henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman, joka tarkentuu lukio-opintojen aikana.

Matematiikan yhteinen kurssi luetaan mukaan opiskelijan suorittamaan matematiikan oppimäärään. Opiskelijan opiskelemissa pakollisia ja valtakunnallisia syventäviä kursseja ei poisteta jälkikäteen lukuun ottamatta hylättyjä teemaopintokursseja.

Oppiaineen oppimäärässä opiskelijalla saa olla hylättyjä kurssiarvosanoja enintään seuraavasti:

Opiskelijan opiskelemissa pakollisia valtakunnallisia syventäviä kursseja,	joista voi olla hylättyjä kurssiarvosanoja enintään
1 – 2	0
3 – 5	1
6 – 8	2
9 kurssia tai enemmän	3

Oppiaineen oppimäärän arvosana määräytyy opiskelijan opiskelemien pakollisten ja valtakunnallisten syventävien kurssien kurssiarvosanojen aritmeettisena keskiarvosanana.

Opiskelijan päättöarvosanaa voidaan korottaa, mikäli hän osoittaa erillisessä kuulustelussa suurempaa kypsyttä ja parempaa oppiaineen hallintaa kuin kurssien arvosanoista määräytyvä oppiaineen arvosana edellyttää. Oppiaineen oppimäärän arvosanaa on mahdollista korottaa lisäksi paikallisten syventävien, valtakunnallisten soveltavien ja paikallisten soveltavien kurssien pohjalta annetulla lisänäytöllä tai mikäli opiskelijan arvioinnista päättävät harkitsevat, että opiskelijan tiedot ja taidot ovat oppiaineen päättövaiheessa kurssiarvosanojen perusteella määräytyvää arvosanaa paremmat. Opiskelijoita ohjataan käyttämään erillisiä kuulusteluja/tenttejä hyväkseen ylioppilastutkinnon kokeisiin valmistautumisessa.

Päätötodistuksessa numeroin arvioitavat oppiaineet

Pakollisten oppiaineiden ja valinnaisten vieraiden kielten oppimäärästä annetaan numeroarvosana. Opinto-ohjauksesta ja teemaopintojen kursseista annetaan suoritusmerkintä. Mikäli opiskelija pyytää, hän on oikeutettu saamaan suoritusmerkinnän liikunnasta ja sellaisista oppiaineista, joissa opiskelijan suorittama oppimäärä käsittää vain yhden kurssin, sekä valinnaisista vieraista kielistä, mikäli opiskelijan suorittama oppimäärä niissä käsittää vain kaksi kurssia. Numeroarviointi talletetaan sen varalta, että opiskelija haluaa numeroarvosanan päätötodistukseen.

6.4 Lukion oppimäärän suoritus aikuisten lukiokoulutuksessa

Aikuisille tarkoitettussa opetuksessa oppimäärä sisältää vähintään 44 kurssia ja kurssin kesto on keskimäärin 28 tuntia. Lähiopetuksessa opetukseen käytetään tuntia kohti vähintään 40 minuuttia. Aikuisille tarkoitettuun opetukseen osallistuvan alle 18-vuotiaana opintonsa aloittaneen opiskelijan tulee lisäksi osallistua liikunnan ja terveystiedon sekä taito- ja taideaineiden opetukseen.

Kahdeksantoista vuotta täyttäneen opiskelijan katsotaan aloittaneen opintonsa alle 18-vuotiaana, jos hän jatkaa saman tai muun koulutuksen järjestäjän opetuksessa alle 18-vuotiaanaaloittamiaan lukio-opintoja, eivätkä opinnot ole olleet keskeytyneenä vähintään vuodenajan.

Opiskelija opiskelee oman opiskelusuunnitelmansa mukaan pakollisia, syventäviä ja muita lukion tehtävään kuuluvia kursseja lukion oppimäärän suorittamiseksi. Opiskelijan tulee suorittaa pakollisia ja valtakunnallisia syventäviä kursseja vähintään siinä laajuudessa, kuin määrätään lukion tuntijakoa koskevassa valtioneuvoston asetuksessa (Valtioneuvoston asetus 942/2014).

Opiskelija on suorittanut lukion oppimäärän silloin, kun hän on suorittanut oppiaineiden oppimäärät hyväksytysti ja aikuisten lukiokoulutuksen vähimmäiskurssimäärä 44 täyttyy. Jos opiskelija on aloittanut lukio-opintonsa alle 18-vuotiaana, lukion oppimäärä on vähintään 48 kurssia. Valtakunnallisena syventävänä kurssina tarjottavasta teemaopintojen kurssista, paikallisista syventävistä sekä muista lukion tehtävään kuuluvista kursseista voidaan lukea mukaan lukion oppimäärään vain opiskelijan hyväksytysti suorittamat kurssit.

Jos opiskelija vapautetaan lukiolain 13 §:n mukaan jonkin oppiaineen opiskelusta, hänen tulee valita sen tilalle muita opintoja niin, että säädetty kurssien vähimmäismäärä täyttyy.

Arvioinnin uusiminen ja oikaisu

Opiskelija voi kahden kuukauden kuluessa tiedon saatuaan pyytää rehtorilta arvioinnista opinnoissa etenemistä tai päättöarviointia koskevan päätöksen uusimista. Uudesta arvioinnista päättävät koulun rehtori ja opiskelijan opettajat yhdessä.

Jos opiskelija on tyytymätön pyynnöstä tehtyyn uuteen arviointiin tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, hän voi pyytää arviointiin oikaisua lääninhallitukselta. Lääninhallitus voi, jos päätös on ilmeisen virheellinen, velvoittaa opettajan toimittamaan uuden arvioinnin, määrätä opinnoissa etenemistä koskevan päätöksen muutettavaksi tai määrätä, mikä arvosana opiskelijalle on annettava.

6.5 Todistukset ja niihin merkittävät tiedot

Lukiossa käytetään seuraavia todistuksia:

1. Lukion päättötodistus annetaan opiskelijalle, joka on suorittanut lukion koko oppimäärän. Todistus suullisen kielitaidon kokeen suorittamisesta annetaan päättötodistuksen liitteenä.
2. Todistus oppimäärän suorittamisesta annetaan, kun opiskelija on suorittanut yhden tai useamman lukion oppiaineen oppimäärän.
3. Todistus lukiosta eroamisesta (erotodistus) annetaan opiskelijalle, joka eroaa lukiosta ennen lukion koko oppimäärän suorittamista.

Lukion todistusten tulee sisältää seuraavat tiedot:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän lukiokoulutuksen järjestämisluvan päivämäärä
- oppilaitoksen nimi
- opiskelijan nimi ja henkilötunnus
- suoritettut opinnot
- paikkakunta, todistuksen antamispäivämäärä ja rehtorin allekirjoitus
- arvosana-asteikko
- selvitys kielten oppimääräistä

S2/R2 = äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärä

A = perusopetuksen vuosiluokilla 1–6 alkaneen A-kielen oppimäärä

B1 = perusopetuksessa alkaneen B1-kielen oppimäärä

B2 = perusopetuksessa alkaneen valinnaisen B2-kielen oppimäärä

B3 = lukiossa alkaneen valinnaisen B3-kielen oppimäärä

ÄO/M = äidinkielenomainen oppimäärä toisessa kotimaisessa kielessä (ruotsi/suomi)

- merkintä, että todistus on Opetushallituksen päättämien lukion opetussuunnitelman perusteiden 2015 mukainen.

Uskonnon ja elämäkatsomustiedon arvosana merkitään todistuksissa ”uskonto/elämäkatsomustieto” erittelemättä, mihin opetukseen opiskelija on osallistunut.

Suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus merkitään todistuksessa äidinkieli ja kirjallisuus -kohtaan.

Lukion päättötodistukseen ja todistukseen oppimäärän suorittamisesta merkitään opiskelijan opiskelemat oppiaineet, niissä suoritettujen kurssien määrä sekä kunkin oppiaineen arvosana sanallisesti ja numeroin (esimerkiksi: kiitettävä...9) tai merkintä oppiaineen hyväksytystä suorittamisesta (suoritettu).

Teemaopinnoista merkitään hyväksytysti suoritettut kurssit käyttäen kurssien nimiä ja niistä saatua suoritusmerkintää (suoritettu).

Päättötodistukseen ja todistukseen oppimäärän suorittamisesta kuuluu myös kohta lisätietoja. Tähän kohtaan merkitään päättötodistuksen liitteenä annettavat ja sitä täydentävät todistukset lukio-opintoihin liittyvistä näytöistä, kuten esimerkiksi suoritettut lukiodiplomit, suullisen kielitaidon kokeet sekä erittely muista lukion oppimäärään kuuluneista opinnoista, jotka eivät sisälly oppiaineiden oppimääriin.

Mikäli opiskelija on opiskellut yli puolet oppiaineen oppimäärän kursseista muulla kuin koulun varsinaisella opetuskielellä, tulee siitä tehdä merkintä todistuksen lisätietoihin.

Lukion erotodistukseen merkitään oppiaineet ja niissä suoritettut kurssit sekä muut opiskelijan suorittamat lukio-opinnot. Todistukseen merkitään kunkin kurssin numeroarvosana tai merkintä kurssin suorittamisesta (S = suoritettu, H = hylätty).

Lukiossa pidetään opiskelijan opinnoista rekisteriä, josta ilmenevät suoritettut kurssit ja niiden arvosanat. Lukion koko oppimäärän suorittamisesta ei anneta yhteistä arvosanaa oppiaineiden arvosanojen keskiarvona eikä muullakaan tavalla.

Todistukseen merkitään opiskelijan suorittama kokonaiskurssimäärä. Kokonaiskurssimäärään ei lasketa valtakunnallisina syventävinä kursseina suoritettuja hylättyjä teemaopintokursseja, hylättyjä paikallisia syventäviä, hylättyjä valtakunnallisia soveltavia eikä hylättyjä paikallisia soveltavia kursseja.

Lukiokoulutuksen järjestäjä päättää todistusten ulkoasusta.

Todistus suullisen kielitaidon kokeesta ja lukiodiplomitodistus annetaan lukion päättötodistuksen liitteenä.

Todistus suullisen kielitaidon kokeesta

Lukioasetuksella säädetyn suullisen kielitaidon kokeen suorittamisesta annettavaan todistukseen merkitään seuraavat tiedot:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän lukiokoulutuksen järjestämisluvan päivämäärä
- oppilaitoksen nimi
- opiskelijan nimi ja henkilötunnus
- kokeessa suoritettu kieli ja sen oppimäärä ja kokeesta saatu arvosana

- paikkakunta, todistuksen antamispäivämäärä (lukion päättötodistuksen päivämäärä) ja rehtorin allekirjoitus
- arvosana-asteikko

Lukiodiplomitodistus

Lukiodiplomitodistus on lukion päättötodistuksen liite, ja se merkitään lisätietoja -kohtaan.

Lukiodiplomitodistukseen merkitään seuraavat tiedot:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän lukiokoulutuksen järjestämisluvan päivämäärä
- oppilaitoksen nimi
- opiskelijan nimi ja henkilötunnus
- oppiaine tai vastaava, jonka lukiodiplomitodistuksesta on kyse
- arvosana
- lukiodiplomiaineessa suoritettujen kurssien määrä mukaan lukien lukiodiplomikurssi
- paikkakunta, todistuksen päivämäärä (sama kuin lukion päättötodistuksen päivämäärä) ja rehtorin allekirjoitus
- arvosana-asteikko

6.6 Toiminnan jatkuva kehittäminen ja arviointi

Jatkuva arviointi on olennainen osa kouluyhteisön toimintaa. Oppilasarvioinnin rinnalla entistä kouluyhteisön kokonaisvaltainen arviointi on tärkeää. Itsearviointi ohjaa koulua päämäärästään tietoiseen ja tulokselliseen työhön. Sen tehtävänä on tunnistaa koulun tila ja kehittämistarpeet sekä vahvistaa profiilin toteutumista, mutta menetelmät ja tietojen kerääminen suunnitellaan ja mitoitetaan vastaamaan koulun voimavaroja. Kouluyhteisö päättää arvioinnin kohteet, kriteerit ja toimintatavat opetussuunnitelmassa määriteltyjen tavoitteiden pohjalta, ja arviointiin osallistuvat opettajat, opiskelijat, muut kouluyhteisön jäsenet sekä huoltajat ja mahdollisesti muut yhteistyötahot. Arviointitieto luo pohjan myös koulun voimavarojen suuntaamiselle ja toiminnan taloudelliselle suunnittelulle.

Itsearviointi suunnataan kerrallaan vain joihinkin koulun toiminta-alueista siten, että vähitellen arvioidaan kaikki toiminnan osa-alueet. Arvioitavat kohteet päätetään vuosittain suunnittelukokouksissa tai muissa yhteisissä tilaisuuksissa. Erityistä herkkyyttä edellyttävät asenteisiin ja arvoihin liittyvien muutosten tunnistaminen sekä koulun ilmapiirin ja työviihtyvyyden arviointi.

Suunnittelukokouksissa seurataan työ- ja opetussuunnitelman toteutumista ja luodaan uusia käytänteitä opetuksen kehittämiseksi. Opettajan oman työn arviointi sekä opetuksen arviointi yhdessä opiskelijoiden kanssa auttaa opetuksen kehittämisessä. Työyhteisön tilaa puolestaan parantaa seuranta ja vuorovaikutussuhteiden analysointi. Systemaattinen dokumentointi, toiminnan säännöllinen arviointi ja palautetiedon hyödyntäminen saavat aikaan itseään uudistuvan koulun.

6. Opetussuunnitelman liitteet:

Liite 1: Kiuruveden lukion järjestyssäännöt

Liite 2: Turvallisuus- palo- ja pelastussuunnitelma

Liite 3: Uhkatilannesuunnitelma

Liite 4: Ohjeet vaaratilanteen varalla ylioppilaskokeiden aikana

Liite 5: Kriisisuunnitelma

Liite 6: Ohjausjärjestelmä

Liite 7: Opiskeluhoitosuunnitelma

Liite 8: Suostumus asian käsittelemiseen opiskeluhoollossa

Liite 9: Suostumus opiskeluhooltoon varten

Liite 10: Suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Liite 11: Tieto- ja viestintäteknologian opetuskäytön suunnitelma

Liite 12: Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma2182